

SİRKÜLER: 2018/79: Elektronik Tebligat Uygulamasında yeni dönem 1.1.2019 tarihinde Başlayacak

7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun "Elektronik Tebligat" başlıklı 7/A maddesi 1.1.2019 tarihinden geçerli olmak üzere, 15.3.2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7101 sayılı Kanun ile değiştirilmiştir. Madde hükmüne istinaden, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesine dair Elektronik Tebligat Yönetmeliği ise 6.12.2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Kanun hükümleri ve yönetmelikle yapılan belirllemelere göre 1.1.2019 tarihinden sonra uygulamaya girecek yeni elektronik tebligat düzenlemeleri aşağıda özetlenmiştir.

I- Kendilerine Elektronik Tebligat Yapılması Zorunlu Olan Gerçek Ve Tüzel Kişiler.

1. 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar.
2. 5018 sayılı Kanunda tanımlanan mahallî idareler.
3. Özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları.
4. Kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri.
5. Sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait diğer ortaklıklar.
6. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları.
7. Kanunla kurulanlar da dahil olmak üzere tüm özel hukuk tüzel kişileri.
8. Noterler.
9. Baro levhasına yazılı avukatlar.
10. Sicile kayıtlı arabulucular ve bilirkişiler.
11. İdareleri, kamu iktisadi teşebbüslerini veya sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait diğer ortaklıkları; adli ve idari yargı mercileri, icra müdürlükleri veya hakemler nezdinde vekil sıfatıyla temsile yetkili olan kişilerin bağlı bulunduğu birim.

Yukarıda belirtilenler dışında kalan gerçek ve tüzel kişilere, talepleri hâlinde elektronik tebligat adresi verilecek olup, bu durumda bu kişilere tebligatın elektronik yolla yapılması zorunludur.

II- Elektronik Tebligat Yapmakla Yükümlü Kişi ve Kurumlar

7201 sayılı Tebligat Kanunun 1 'inci maddesi ve 7/A maddesine göre, elektronik tebligat adresi almak zorunda olan kurum ve kuruluşlara aşağıdaki kurumlar tarafından yapılacak tüm tebligatların elektronik ortamda yapılması gerekmektedir.

- Kazai merciler,
- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar, (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları,
- Vakıf yükseköğretim kurumları,

- İl özel idareleri,
- Belediyeler,
- Köy hükmi şahsiyetleri,
- Barolar,
- Noterler

III- Elektronik Tebligat İşlemlerini Yapmaya Yetkili Kurum

Elektronik Tebligat Kanunu uyarınca yapılan elektronik tebligat işlemleri, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi tarafından kurulan ve işletilen Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi üzerinden yürütülecektir. Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi, sistemin güvenliğini ve bu sistemde kayıtlı verilerin muhafazasını sağlayacak her türlü tedbiri alacaktır.

IV- Elektronik Tebligat Adresi Alma Zorunluluğuna Tabi Olanlar İçin Yapılacak Başvuru

Kendilerine elektronik tebligat yapılması zorunlu olanlar tarafından başvuru, zorunluluğun başladığı tarihten itibaren bir ay içinde ilgili kurum, kuruluş veya birlik tarafından PTT'ye yapılır.

Başvuruya aşağıdaki bilgi ve belgeler eklenir:

- a) Kamu kurum ve kuruluşları ile birlikler için Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sisteminde (DETSİS) yer alan benzersiz numara ve sistem bilgileri, DETSİS'e kayıtlı olmayanlar için tabi oldukları sistem bilgileri.
 - b) Merkezi Sicil Kayıt Sistemine (MERSİS) kayıtlı tüzel kişiler için MERSİS numarası ve sistem bilgileri, MERSİS'e kayıtlı olmayan tüzel kişiler için tabi oldukları sistem bilgileri.
 - c) Türk vatandaşı gerçek kişiler için Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası da dâhil olmak üzere kimlik bilgileri; yabancı gerçek kişiler için yabancı kimlik numarası da dâhil olmak üzere kimlik bilgileri.
- PTT, yukarıda belirtilenler dışında da bilgi ve belge talep edebilir.

V- Elektronik Tebligat Adresi Alma Zorunluluğuna Tabi Olmayanlar İçin Yapılacak Başvuru

İhtiyari olarak elektronik tebligat adresi almak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, elektronik tebligat adresi almak için PTT'ye başvurabilecektir. PTT başvuru sahibinin kimliğini aşağıdaki bilgi ve belgelere göre tespit edecektir.

- a) Türk vatandaşları için kimlik numarası bulunan Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartı, pasaport, kanunen kimlik yerine geçen geçerli resmî belge veya güvenli elektronik imza.
- b) Yabancılar için yabancı kimlik numarası, Mavi Kart numarası, pasaport veya güvenli elektronik imza.
- c) Tüzel kişiler için tabi oldukları sistem bilgileri.

VI- Elektronik Tebligat Adresinin Oluşturulması Ve Teslimi

PTT, başvurunun yapıldığı tarihten itibaren bir ay içinde elektronik tebligat adresini, gerçek kişiler için kimlik bilgilerini, tüzel kişiler için ise tabi oldukları sistem bilgilerini esas almak suretiyle tek ve benzersiz olacak şekilde oluşturur ve UETS'ye kaydeder. **UETS**, yapılan elektronik tebligat işlemlerini yürütmek amacıyla PTT tarafından kurulan, işletilen ve güvenliği sağlanan sistemdir.

PTT, zorunluluk kapsamındakiler için oluşturduğu elektronik tebligat adresini, adres sahibine teslim edilmek üzere ilgili kurum, kuruluş veya birliğe gönderir. Teslim işleminin gerçekleştiği bilgisi kendisine ileildikten sonra bu adresi tebligat çıkarmaya yetkili makam ve mercilerin kullanımına derhâl sunar.

PTT, ihtiyari olarak elektronik tebligat adresi alanlar için oluşturduğu elektronik tebligat adresini ilgilisine teslim eder ve bu adresi tebligat çıkarmaya yetkili makam ve mercilerin kullanımına derhâl sunar.

VII- Elektronik Tebligatın Hazırlanması Ve Muhataba Ulaştırılması

- 1- Tebligat çıkarmaya yetkili makam ve merci, elektronik tebligat mesajını hazırlayarak, UETS'ye teslim eder.
- 2- UETS, elektronik tebligat mesajını zaman damgasıyla ilişkilendirerek muhatabın elektronik tebligat adresine ulaştırır.
- 3- Gizliliğin sağlanması amacıyla tebliğ edilecek içerik ve ekli dokümanlar, UETS tarafından şifrelenir ve bunlar ancak muhatap tarafından görülür.
- 4- Gerek UETS içi ve gerekse sistemler arası entegrasyon yoluyla yapılan tebligata ait delil kayıtları, elektronik tebligat mesajının tamamının ulaştığı anda üretilir.
- 5- Elektronik yolla tebligat, idareleri, kamu iktisadi teşebbüslerini veya sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait diğer ortaklıkları; adli ve idari yargı mercileri, icra müdürlükleri veya hakemler nezdinde vekil sıfatıyla temsile yetkili olan kişilerin bağlı bulunduğu birime yapılır. Temsile yetkili olan kişilerin ayrı bir elektronik tebligat adresinin bulunması bu kuralın uygulanmasına engel olmaz.
- 6- Elektronik yolla tebligat, muhatabın **elektronik tebligat adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.**

VIII- Muhatabın Bilgilendirilmesi

Elektronik tebligat adresine elektronik tebligat mesajı ulaştığı konusunda bilgilendirilmek isteyen muhatap, elektronik posta adresini veya kısa mesaj alma özelliği olan bir telefon numarasını PTT'ye bildirir.

Elektronik tebligat, muhatabın adresine ulaştığı anda PTT tarafından muhataba bilgilendirme mesajı iletilir. Bu mesaj kısa mesaj alma özelliği olan telefona ücreti mukabilinde, elektronik posta adresine ise ücretsiz olarak iletilir.

Bu bilgilendirmelerin herhangi bir nedenle yapılamamış veya geç yapılmış olması, tebligatın geçerliliğini etkilemez.

Muhatabın bilgilendirilmesine ilişkin işlem kayıtları UETS tarafından tutulur.

IX- Muhatabın Elektronik Tebligat Adresine Erişimi

Muhatap elektronik tebligat adresine, güvenli elektronik imzasını kullanarak veya e-Devlet kapısı üzerinden kimlik doğrulaması yaparak ya da PTT tarafından verilen şifre ile birlikte telefonuna kısa mesajla gelen tek kullanımlık doğrulama kodunu kullanarak erişir.

X- Elektronik Tebligatın Muhatabın Adresine Ulaşmasına Dair Delil Kaydının Bildirimi

UETS, elektronik tebligatın muhatabın adresine ulaşp ulaşmadığına dair delil kayıtlarını tutar ve bu kayıtları, tebligat çıkarmaya yetkili makam ve mercie derhâl ve en geç yirmi dört saat içinde bildirir. Süresinde bildirim yapılmadığı için yeniden elektronik tebligat çıkarılması durumunda bu tebligatın masrafı PTT tarafından karşılanır. Delil kaydı, tebligatın; tebligat çıkarmaya yetkili makam ve merciden Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS) tarafından teslim alındığına, muhatabın elektronik tebligat adresine ulaştığına, okunduğuna ve usulen tebliğ edilmiş sayıldığına dair üretilen ve elektronik sertifika ile imzalanmış kayıtları ifade etmektedir.

XI- Ana Ve Alt İşlem Yetkilisi

Zorunluluk kapsamında elektronik tebligat adresi alan tüzel kişiler, elektronik tebligat adresiyle ilgili işlemleri yapmak üzere en az bir, en fazla on ana işlem yetkilisi belirleyerek PTT'ye bildirir.

Ana işlem yetkilisinin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Alt işlem yetkililerini belirlemek, bunları UETS'ye eklemek veya çıkarmak.
- b) UETS'de alt işlem yetkililerine rol tanımlamak.
- c) Gerektiğinde alt işlem yetkililerinin yapacağı tüm işlemler ile diğer teknik işlemleri yürütmek.

Alt işlem yetkilisi, ana işlem yetkilisince kendisine verilen yetki kapsamında verilere ulaşabilir.

XII- İspat Gücü

Delil kayıtları, aksi ispat edilmedikçe kesin delil sayılır.

XIII- İşlem Ve Delil Kayıtlarının Muhafazası

İşlem ve delil kayıtları erişilebilir şekilde, güvenliği, gizliliği ve bütünlüğü sağlanarak aşağıda belirtilen süreler kadar arşivde muhafaza edilir:

- a) UETS kapsamında görev yapan sistem yöneticileri ve operatörler, tebligat çıkarmaya yetkili makam ve merciler ile muhataplar tarafından gerçekleştirilen işlem kayıtları on yıl.
- b) UETS iş süreçlerinin sürekliliğini veya bilgi güvenliğini tehdit eden ya da öngörüleemeyen durumlara ait işlem kayıtları on yıl.
- c) Muhatabın UETS'ye erişim kayıtları on yıl.
- ç) Delil kayıtları otuz yıl.

İşlem ve delil kayıtlarının silinmesi en az bir defa denetimden geçmiş olması şartına bağlıdır.

PTT, talep halinde elektronik tebligata ilişkin işlem ve delil kayıtlarını yetkili mercilere elektronik ortamda sunmakla yükümlüdür.

XIV- Tebligatın Elektronik Yolla Yapılamaması

Elektronik yolla tebligatın, zorunlu bir sebeple yapılamaması hâlinde Tebligat Kanununda belirtilen diğer usullerle tebligat yapılır.

XV- Elektronik Tebligat Adresinin Kullanıma Kapatılması

Zorunluluk kapsamındakiler için tebligatın elektronik yolla yapılması zorunluluğu ortadan kalktığı takdirde, ilgili kurum, kuruluş veya birlik tarafından bir ay içinde PTT'ye gerekli bildirim yapılır. Elektronik tebligat adresi, bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde PTT tarafından kullanıma kapatılır.

İhtiyari olarak elektronik tebligat adresi alanlar için oluşturulan elektronik tebligat adresi, ilgilinin talebi üzerine talep tarihinden itibaren bir ay içinde PTT tarafından kullanıma kapatılır.

Kısıtlılık, ceza infaz kurumuna girme veya askerlik hizmeti gibi hukuki ve fiili sebeplerle elektronik tebligat hizmetinden yararlanma imkânı ortadan kalkmış muhatabın elektronik tebligat adresi, ilgisinin bildirimi üzerine PTT tarafından bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde kullanıma kapatılır.

Kapatma işlemi ilgili kurum, kuruluş veya birlikler ile PTT'nin sistemi arasında sağlanacak entegrasyon çerçevesinde otomatik olarak da yapılabilir.

XVI- Kullanıma Kapatma İşlemleri

Elektronik tebligat adresinin kullanıma kapatıldığı an zaman damgasıyla kayıt altına alınır. Kullanıma kapatılan elektronik tebligat adresine tebligat yapılamaz. Ancak bu adres altı ay süreyle adres sahibinin erişimine açık tutulur. Kapatma işlemi ve elektronik tebligat adresinin altı ay süreyle erişimine açık tutulacağı hususunda, varsa adres sahibinin elektronik posta adresi veya telefon numarasına bilgilendirme mesajı iletilir.

PTT, adres kapatmaya ilişkin talepleri, yedi gün yirmi dört saat esasına göre kesintisiz olarak alır.

PTT, kullanıma kapatılan elektronik tebligat adresine ilişkin işlem ve delil kayıtlarını, 15 inci maddede öngörülen süreler boyunca güvenliğini, gizliliğini ve bütünlüğünü sağlayarak muhafaza eder.

XVII- Kapatma Ve Kullandırma Yasağı

Elektronik tebligat adresi, kapatmaya ilişkin başvurunun yapıldığı tarihten öncesine etkili olacak şekilde kullanıma kapatılamaz.

Kullanıma kapatılan elektronik tebligat adresi, farklı bir kullanıcıya tahsis edilemez.

XVIII- PTT'nin Yükümlülükleri

1- PTT'nin elektronik tebligat işlemlerinin yürütülmesindeki yükümlülükleri şunlardır:

- a) UETS'yi kurmak, işletmek, sistemin güvenliğini ve sistemde kayıtlı verilerin muhafazasını sağlayacak her türlü tedbiri almak.
- b) Elektronik tebligata ilişkin Tebligat Kanunu hükümlerine ve bu Yönetmeliğe uygun olarak tebligat çıkarmaya yetkili makam ve merci tarafından iletilen elektronik tebligatı, UETS vasıtasıyla muhabata ulaştırmak.
- c) Elektronik tebligat mesajını, bu Yönetmelikte belirlenen çerçevede erişime hazır halde bulundurmak.
- ç) Elektronik tebligatın, tebligat çıkarmaya yetkili makam ve merciden UETS tarafından teslim alındığına, muhabatın elektronik tebligat adresine ulaştığına, okunduğuna ve usulen tebliğ edilmiş sayıldığına dair delil kayıtlarını ayrı ayrı oluşturup her bir kaydı oluşturulduğu andan itibaren derhâl ve en geç yirmi dört saat içinde, tebligat çıkarmaya yetkili makam ve mercie iletmek.
- d) Muhabata, bu Yönetmelikte belirlenen çerçevede bilgilendirme mesajı iletmek.
- e) Elektronik tebligat adresine sistemler arası elektronik entegrasyon yoluyla veya mobil ortam üzerinden güvenli bir şekilde erişilebilmesini sağlamak.
- f) Elektronik tebligata ilişkin ana ve yedek sistemleri, Türkiye Cumhuriyeti mülki sınırları içerisinde bulundurmak.
- g) Elektronik tebligat sistemindeki imzalama süreçlerinde elektronik sertifika hizmet sağlayıcıları tarafından PTT için oluşturulan elektronik sertifikayı kullanmak.
- ğ) Delil kayıtlarının gerçek zamanlı olarak doğrulanması hizmetini sunmak.
- h) Tebligat çıkarmaya yetkili makam ve merci tarafından elektronik tebligat ücretinin eksiksiz olarak ilgili hesaba yatırıldığını aynı gün UETS'ye işlemek.
- ı) İşlem ve delil kayıtlarının güvenliğini, gizliliğini ve bütünlüğünü sağlamak ve bunları belirlenen süreler kadar muhafaza etmek.
- i) Kanunlarda yer alan istisnalar saklı kalmak kaydıyla elektronik tebligat mesajının muhatap haricindeki kişilerce görülmemesi için gerekli tedbirleri almak.
- j) Elektronik tebligat sistemi hakkında kamuoyunu bilgilendirmek, elektronik tebligat hizmetini etkileşimli ve kullanıcı dostu bir ortamda kullanıcıya sunmak.

2- PTT, UETS'ye teslim edilen elektronik tebligat mesajını, muhatabın rızası olsa dahi, tebligat çıkarmaya yetkili makam ve merciin amacı dışında herhangi bir maksatla kullanamaz ve üçüncü kişilerle paylaşamaz.

3- PTT, elektronik tebligata ilişkin verilerin güvenli bir şekilde muhafazasından münhasıran sorumlu olup, mevzuat gereğince muhafazasına ihtiyaç kalmayan verileri imha eder.

4- PTT, elektronik tebligatı muhatabın erişimine hazır tutar. PTT tarafından muhatap için tanımlanan muhafaza kapasitesinin dolması halinde veriler, usulen tebliğ edilmiş sayıldığı tarihten başlamak üzere en az altı ay boyunca muhatabın erişimine açık tutulmak kaydıyla eski tarihliden başlanarak silinebilir.

5- PTT, engelli kişilerin elektronik tebligat işlemlerinden yararlanabilmeleri için mümkün olan çalışmaları yapar.

XIX- Adres Sahibinin Yükümlülükleri

Adres sahibinin yükümlülükleri şunlardır:

- a) Elektronik tebligat adres başvurusu için gerekli olan bilgi ve belgeleri doğru ve eksiksiz olarak ilgili birime teslim etmek.
- b) Elektronik tebligat adresi başvurusu sırasında teslim etmiş olduğu bilgi ve belgelerde olan değişiklikleri PTT'ye derhâl bildirmek.
- c) Kimlik doğrulama amacıyla kendisine verilen bilgileri korumak, üçüncü kişilerle paylaşmamak ve başkasına kullandırmamak.

XX-Sistemin Güvenliği, Adres Rehberi ve Teknik Kriterler

1-Sistemin güvenliği

PTT, UETS'nin güvenliğini ve bu sistemde kayıtlı verilerin muhafazasını sağlayacak her türlü tedbiri alır. Bunun için güvenli sistem ve cihazlar kullanır; bu sistem ve cihazlar ile bunların bulunduğu bina veya alanın korunmasını sağlar.

PTT, bilgi güvenliği, veri tabanı yönetimi, bilgisayar ağları ve veri koruması gibi teknik alanlarda yeteri kadar uzman personel istihdam eder veya ettirir. Bu personel, konusunda yeterli meslekî deneyime sahip ya da ilgili alanlarda eğitim almış olmak zorundadır.

PTT, UETS organizasyon şemasında, istihdam ettiği veya ettirdiği tüm personelin görev tanımını ve dağılımını gösterir.

2- Adres rehberi

PTT, elektronik tebligat adreslerine ilişkin bilgileri içerir güncel bir adres rehberi oluşturur ve bu rehberi tebligat çıkarmaya yetkili makam ve mercilerin kullanımına sunar.

Elektronik tebligat adres rehberine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle PTT tarafından belirlenir.

3- Teknik kriterler

Elektronik tebligat sisteminin etkin, verimli ve güvenli bir şekilde yürütülmesi için PTT'nin kullanacağı sistemler ve cihazlar hakkındaki teknik kriterlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.